วิธีอ่านขนาดเกลียวระบบนิ้ว

№077

【คำถาม】

ในแบบงานมีระบุขนาดเกลียว เช่น “1/4 UNC” หรือ “1/2 W”
รุ่นพี่เรียกตัวเลข “1/4” ว่า “นิบุ” และ “1/2” ว่า “ยงบุ”
ฉันถามว่าทำไมจึงเรียกเช่นนั้น แต่รุ่นพี่ตอบไม่ชัดเจนและไม่ยอมอธิบาย
ทำไมจึงมีวิธีเรียกขนาดเกลียวที่แปลกเช่นนี้?

【คำตอบ】

“1/4 UNC” หมายถึงเกลียวระบบยูนิไฟด์ ส่วน “1/2 W” หมายถึงเกลียววิทเวิร์ท
เกลียวระบบยูนิไฟด์มีต้นกำเนิดจากสหรัฐอเมริกา
ส่วนเกลียววิทเวิร์ทมีต้นกำเนิดจากสหราชอาณาจักร ทั้งสองระบบใช้หน่วยวัดเป็นนิ้ว
หากอ่านตามตัวเลขตรง ๆ จะเป็น “หนึ่งส่วนสี่ UNC” หรือ “หนึ่งส่วนสองวิทเวิร์ท”
ซึ่งพูดยากและอาจฟังผิดได้ คนสมัยก่อนจึงนำชื่อหน่วยวัดความยาวแบบดั้งเดิมของญี่ปุ่น
มาใช้เรียกขนาดเหล่านี้
ดูคำอธิบายด้านล่างเพื่อรายละเอียดเพิ่มเติม**

【คำอธิบาย】

ญี่ปุ่นมีหน่วยวัดความยาวแบบดั้งเดิมเรียกว่า “ชะคุคัง”
1ชะคุ = 0.30303 เมตร ≈ 30.3 เซนติเมตร ≈ 303 มิลลิเมตร
หนึ่งในสิบของ 1 ชะคุ เรียกว่า 1 ซุน
หนึ่งในสิบของ 1 ซุน เรียกว่า 1บุ
และหนึ่งในสิบของ 1บุ เรียกว่า 1ริน
ดังนั้น 1บุ ≈ 3.03 มิลลิเมตร และ 5ริน ≈ 1.52 มิลลิเมตร
ส่วนหน่วยวัดความยาวที่ใช้ในสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักรคือ 1 นิ้ว = 25.4 มิลลิเมตร
สำหรับเกลียวระบบนิ้ว ตัวเลขอย่าง 1/8 หรือ 5/16 ใช้ระบุขนาดเรียกของเกลียว ซึ่งหมายถึงขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง
กล่าวคือ 1/8 นิ้ว = 3.175 มิลลิเมตร และ 5/16 นิ้ว ≈ 7.938 มิลลิเมตร
1/8 นิ้ว ≈ 3.18 มิลลิเมตร ใกล้เคียงกับ 1บุ ≈ 3.03 มิลลิเมตร ใช่ไหม?
แล้ว 5/16 นิ้ว ≈ 7.94 มิลลิเมตร กับ 2บุ 5ริน ≈ 7.58 มิลลิเมตรล่ะ? ขนาดทั้งสองก็ใกล้เคียงกันมาก
ด้วยเหตุนี้ ในญี่ปุ่นจึงเรียก 1/8 นิ้วว่า “1บุ” และ 5/16 นิ้วว่า “2บุ5ริน”
อย่างไรก็ดีในเมืองไทย ไม่มีระบบเรียกแบบเดียวกับของญี่ปุ่น แต่จะมีชื่อเรียกเกลียวนิ้ว เช่น 1/8 นิ้ว = 1 หุน
และสามารถดูขนาดอื่นได้ตามตารางด้านล่าง

ขนาดเรียก	เส้นผ่านศูนย์กลางพื้นฐาน (นิ้ว)	เส้นผ่านศูนย์กลางพื้นฐาน (มม)	คำอ่าน	หน่วยเรียกของประเทศไทย
1 ／ 8	0.1250	3.175	อิจิบุ (1บุ)	1หุน
1 ／ 4	0.2500	6.350	นิบุ (2บุ)	2หุน
5 ／ 1 6	0.3125	7.938	นิบุโกะริน (2บุ5ริน)	2.5หุน
3 ／ 8	0.3750	9.525	ซันบุ (3บุ)	3หุน
7 ／ 1 6	0.4375	11.112	ซันบุโกะริน (3บุ5ริน)	3.5หุน
1 ／ 2	0.5000	12.700	ยงบุ (4บุ)	4หุน
9 ／ 1 6	0.5625	14.288	ยงบุโกะริน (4บุ5ริน)	4.5หุน
5 ／ 8	0.6250	15.875	โกะบุ (5บุ)	5หุน
3 ／ 4	0.7500	19.050	โระคุบุ (6บุ)	6หุน
7 ／ 8	0.8750	22.225	นานะบุ (7บุ)	7หุน
1 - 8	1.0000	25.400	อินจิ (1นิ้ว)	1นิ้ว
1 '1 ／ 8	1.1250	28.575	อินจิอิจิบุ (1นิ้ว 1บุ)	1นิ้ว 1หุน

สรุปวิธีเรียกขนาดได้ดังนี้

